

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0059/2014

28.1.2014

RAPORT

Siseturu probleemide lahendamise võrgustik SOLVIT
(2013/2154(INI))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

Raportöör: Morten Løkkegaard

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	10
TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS	13
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	16

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

siseturu probleemide lahendamise võrgustiku SOLVIT kohta (2013/2154(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 17. septembri 2013. aasta soovitus 2013/461/EL SOLVITi toimimise põhimõtete kohta¹,
- võttes arvesse komisjoni 17. septembri 2013. aasta teatist „Ettevõtjate ja kodanike kaasaraäkimisvõimaluste parandamine ühtsel turul: tegevuskava portaali „Teie Euroopa” paremaks muutmiseks koostöös liikmesriikidega” (COM(2013)0636),
- võttes arvesse komisjoni talituste 24. veebruari 2012. aasta töödokumenti „Ühtse turu probleemide tõhusa lahendamise edendamine – SOLVITi täieliku potentsiaali kasutamine 10 aasta möödumise puhul selle loomisest” (SWD(2012)0033),
- võttes arvesse komisjoni 28. novembri 2012. aasta esimest aruannet „Ühtse turu integratsiooni olukord 2013 – Panus 2013. aasta majanduskasvu analüüsi” (COM(2012)0752),
- võttes arvesse komisjoni 8. juuni 2012. aasta teatist „Ühtse turu parem juhtimine” (COM(2012)0259),
- võttes arvesse komisjoni talituste 24. veebruari 2012. aasta töödokumenti „Ühtse turu tulemuslikkuse suurendamine: iga-aastane valitsemistavade kontroll 2011” (SWD(2012)0025),
- võttes arvesse 4. juulil 2013. aastal veebis avaldatud ühtse turu tulemustabelit,
- võttes arvesse 2013. aasta juuli uurimust „A European Single Point of Contact ” (Euroopa ühtne kontaktpunkt), mille tellis siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon,
- võttes arvesse oma 7. veebruari 2013. aasta resolutsiooni ühtse turu juhtimise kohta²,
- võttes arvesse oma 14. juuni 2012. aasta resolutsiooni ühtse turu akti ja järgmiste sammude kohta majanduskasvuks³,
- võttes arvesse oma 6. aprilli 2011. aasta resolutsiooni juhtimise ja partnerluse kohta ühtsel turul⁴,
- võttes arvesse oma 9. märtsi 2010. aasta resolutsiooni SOLVITi kohta⁵,

¹ ELT L 249, 19.9.2013, lk 10.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0054.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2012)0258.

⁴ ELT C 296 E, 2.10.2012, lk 51.

⁵ ELT C 349 E, 22.12.2010, lk 10.

- võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit ning tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamust (A7-0059/2014),
 - A. arvestades, et kodanike ja ettevõtjate õigusi ühtsel turul tuleb kasutada tulemuslikult, ja arvestades, et tõhusalt tuleb jõustada ELi õigust, mis tagab nimetatud õigused, et kõik kodanikud ja ettevõtjad saaksid kasutada siseturu võimalusi;
 - B. arvestades, et kodanike teavitamine nende õigustest ja abi nende õiguste kasutamisel aitavad kaasa siseturu paremale toimimisele;
 - C. arvestades, et SOLVIT käsitleb praegu umbes 1300 juhtumit aastas ja suudab leida lahenduse umbes 90%-le oma klientidest 70päevase tähtaja jooksul;
 - D. arvestades, et huvi „Teie Euroopa” vastu kasvab kiiresti, ja arvestades, et vastavalt veebis avaldatud ühtse turu tulemustabelile külastas 2012. aastal portaali iga päev rohkem kui 11 000 külastajat, võrreldes 6500 külastajaga aasta eelnenud aastal;
 - E. arvestades, et siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon on korduvalt nõudnud SOLVITi võrgustiku tugevdamist ja ELi õiguste kohta rohkema ja parema teabe kättesaadavust;
 - F. arvestades, et SOLVITil on tähtis koht peamise probleemide lahendamise vahendina ja seega liidu ühtse turu alase õiguse parema järgimise tagamise vahendina; arvestades, et sellele vaatamata on SOLVIT jätkuvalt alakasutatud ega ole oma potentsiaali rakendanud;
 - G. arvestades, et SOLVIT võib selle täieliku ärakasutamise korral paljudel juhtudel olla kasulik võimalus vähendada liigset pöördumist kohtusüsteemi poole, sest kohtusüsteem on sageli väga keeruline ja teeb kodanike ja ettevõtete jaoks probleemide lahendamise raskeks;
 - H. arvestades, et vastavalt siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni tellitud uurimusele „A European Single Point of Contact” (Euroopa ühtne kontaktpunkt) on samal ajal, kui Euroopa kodanikele ja ettevõtjatele on laiaulatuslikult kättesaadav veebiteave, -nõuanded ja -abi, teadlikkus kõnealuste teenuste kohta väga madal, kusjuures 91,6% küsitletutest ei teadnud midagi ühestki veebiteenusest, mida kasutada ühtse turuga seotud probleemide lahendamiseks;
 - I. arvestades, et tõhusa abi saamine SOLVITi keskustest sõltub suuresti töötajate heast väljaõppest;
 - J. arvestades, et tuleks teha rohkem jõupingutusi SOLVITi paremaks integreerimiseks riigi ja liidu tasandil kättesaadavate abiteenuste ja jõustamisvahendite valikusse;
 - K. arvestades, et probleemide õigeks tuvastamiseks siis, kui need ilmnevad, ja selleks, et suuta neid lahendada, peavad kodanikud ja ettevõtjad olema teadlikud oma õigustest ühtse turu piires, ja arvestades, et endiselt on aktuaalne vajadus selleteemalisi teadmisi suurendada;

Sissejuhatus: õiguste ja võimaluste tulemuslik kasutamine ühtsel turul

1. kordab taas, et ühtse turu potentsiaali saab ära kasutada ainult siis, kui kodanikud ja ettevõtjad on teadlikud oma õigustest ja võimalustest ning on suutelised neid tulemuslikult kasutama; tuletab meelde, et kõnealuseid eesmärke saab saavutada ainult siis, kui liikmesriigid tagavad ühtse turu õigusaktide tulemusliku jõustamise ja tehakse kättesaadavaks kvaliteetne teave ning tõhusad probleemide lahendamise mehhanismid;
2. toonitab, et paljud ühtse turu probleemid tulenevad ülemääraste nõuete kehtestamisest, hilinenud või vales rakendamisest ühe või mitme liikmesriigi poolt või liikmesriigi eeskirjadest, mis on vastuolus liidu õigusega; nõuab tungivalt, et komisjon avaldaks sellega seoses survet liikmesriikidele, kes ei järgi ühtse turu eeskirju;
3. juhib tähelepanu sellele, et paljud ühtse turu rakendamisega seotud probleemid tehakse kindlaks SOLVITi võrgustiku abil, ning märgib tunnustavalt ära SOLVITi panuse haldus- ja regulatiivsetesse muudatusesse selliste probleemide lahendamiseks; palub nõukogul võtta meetmeid avaliku sektori asutuste ülesannete parandamiseks, et edendada riikide asutuste ja komisjoni vahelist koostööd;
4. rõhutab, et SOLVITil peaks olema mehhanism, mille abil teatada komisjonile ilmnenuid probleemidest siseturul seoses ELi õiguse rakendamata jätmisega;
5. rõhutab, et ühtse turu alaste õigusaktide nõuetekohane rakendamine ja jõustamine on äärmiselt tähtis Euroopa tarbijatele ja ettevõtjatele ning seetõttu majandusele laiemalt ja ka kodanike usalduse suurendamisele ühtse turu toimimise vastu; rõhutab samuti liikmesriikide õiguslikke kohustusi sellega seoses;
6. tuletab meelde oma nõudmist veelgi täiustada kohaldatavaid rikkumismenetlusi, sealhulgas tagades selliste menetluste rangema kasutamise liidu ühtse turu valdkonna õigussätete rikkumiste korral ja kohaldades kiiremaid menetlusi;
7. toonitab lisaks, et tuleb teha kõik mis võimalik, et ennetada jõustamisprobleeme, need tuvastada või kõrvaldada enne, kui tekib vajadus algatada ametlik rikkumismenetlus;
8. toonitab nulltolerantsi olulisust teenuste direktiivi rikkumise korral ning teenuste direktiivi rakendamisele ja ülevõtmisele antavat vastastikust ekspordihinnangut kui meetodeid ühtse turu õigusaktide tulemusliku kohaldamise tagamiseks;

SOLVIT aitab üksikisikutel ja ettevõtjatel probleeme lahendada

9. väljendab heameelt komisjoni uue soovitusel, milles käsitletakse SOLVITi juhtpõhimõtteid, millega sillutatakse teed SOLVIT 2.0-le;
10. märgib, et SOLVITi võrgustik on saavutanud arvestatavaid tulemusi ja tõestanud oma kasulikkust; märgib siiski, et arenguruumi on küllaga, eriti seoses äritegevusega seotud erimeelsuste lahendamise ja päringutele vastamiseks kuluva ajaga;
11. väljendab heameelt komisjoni jõupingutuste üle parandada veelgi SOLVITi võrgustiku (vahend ülevõtmisjärgsete ebaõige kohaldamise juhtumitega tegelemiseks) edukat tööd siseturualaste küsimustega seotud piiriüleste vaidluste mitteametlikul, kiirel ja kodanikele võimalikult kättesaadaval lahendamisel, ning soovib liikmesriikidel teha tihedat

koostööd komisjoniga, et parandada SOLVITi süsteemi kasutajasõbralikke tasuta teenuseid;

12. on seisukohal, et SOLVITi keskuste tegevust tuleb pidevalt edendada, eriti seoses sotsiaalkindlustuse juhtumitega, ning julgustab parandama riiklike sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimist;
13. nõuab erilise tähelepanu pööramist kõikidele piiriülestele õigusküsimustele, sotsiaalsetele õigustele ja võrdsele kohtlemisele, pöörates erilist tähelepanu pensionite, Euroopa Liidu töötajate ja lähetatud töötajatega seotud probleemidega ;
14. rõhutab eeskätt SOLVITi tähtsust võõrtöötajate jaoks võrdse kohtlemise küsimustes ja seoses piiriüleste probleemide lahendamisega;
15. märgib, et valdav enamik SOLVITi klientidest on kodanikud; rõhutab vajadust võtta kasutusele SOLVITi suur potentsiaal probleemide lahendamise vahendina ettevõtjate jaoks; rõhutab, et tuleb teha rohkemat, et ettevõtjad, eelkõige väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad, saaksid SOLVITist teadlikumaks, koolitada neid selle võimaluste vallas ja võimaldada neil seda paremini kasutada; väljendab heameelt „Teie Euroopa” äriportaali hiljutise ajakohastamise üle positiivse sammuna selles suunas;
16. nõuab SOLVITi üldsusega suhtlemise parandamist, et tõsta märkimisväärselt teadlikkust sellest võrgustikust; kutsub liikmesriike, komisjoni ja Euroopa Parlamendi liikmeid korraldama oma valijatele teavituskampaaniaid „Teie Euroopa” ja SOLVITi tegevuse propageerimiseks; rõhutab, et liikmesriikidel on võimalus tutvustada SOLVITit ka piirkondades, ja juhib tähelepanu asjaolule, et kõikide juhtumitega tuleb tegelda oma riigi tasandil;
17. juhib tähelepanu asjaolule, et SOLVITi poole pöörduakse endiselt paljude muu valdkonna probleemidega ja see aeglustab SOLVITiga seotud kaebuste läbivaatamist; rõhutab samas vajadust suurendada ettevõtjate ja elanike teadlikkust SOLVITi pädevusvaldkonnast;
18. palub liikmesriikidel tagada, et SOLVITi võrgustiku tööhoidmiseks tehakse kättesaadavaks piisavad vahendid, ja osutab komisjoni 17. septembri 2013. aasta soovitusel kehtestatud tingimustele SOLVITi keskuste korralduse kohta;
19. rõhutab, et SOLVITi osutatavate teenuste kvaliteet tuleb säilitada vaatamata eelarvepiirangutele ja vähestele inimressurssidele; rõhutab, et SOLVITi keskustel peab olema piisavalt hästi koolitatud personali, kellel on kohased õigusalsed eriteadmised ja kes valdavad asjaomaseid liidu keeli, ning selle saavutamiseks tuleb töötajatele tagada kvalifikatsiooni pidevaks tõstmiseks vajalikud koolitused;
20. rõhutab, et eri liikmesriikides tegutsevad SOLVITi keskused peavad pakkuma võrreldava kvaliteediga teenuseid, mis on oluline probleemide tõhusa lahendamise seisukohast;
21. rõhutab, et oluline on lahendada kiiresti probleemid, mis vajavad vaid liidu õiguse selgitamist, kuid keeruliste juhtumite puhul tuleb tagada taotlejate põhjalikum teavitamine;

22. nõuab paremat ühtlustamist teiste kaebuste käsitlemise menetlustega, eelkõige projektiga „EU Pilot”;
23. rõhutab, et SOLVIT tuleks suunata rohkem ettevõtjatega seotud juhtumite käsitlemisele; märgib, et see nõuab SOLVITi paremat tundmist äriühendustes, SOLVITi koostöö tihendamist Euroopa ja riigi tasandi ettevõtjate ühendustega, näiteks SOLVITi keskuste ja ettevõtjate ühenduste töörühmade moodustamise abil, ning mõne SOLVITi keskuse valmisolekut võtta lahendada keerukamaid juhtumeid;
24. peab kahetsusväärseks, et paljud ettevõtjatega seotud juhtumid, mida SOLVIT võiks käsitleda, lükatakse tagasi põhjusel, et need on liiga keerulised; on seisukohal, et kui mõni SOLVITi keskus leiab, et ettevõtjatega seotud juhtumid on käsitlemiseks liiga keerulised, tuleb selle probleemiga tegelda SOLVITi keskustes kohapeal;
25. toonitab, et komisjon peaks andma mittemetlikku abi juhtumite lahendamisel, sealhulgas mitteformaalset õigusabi keerulistel juhtudel; palub SOLVITi keskustel kasutada sellist abi;
26. rõhutab SOLVITi keskuste vahelise teabevahetuse tähtsust ja soovib liikmesriikidel investeerida nende keskuste koostöö edendamisse; julgustab kogu liidu SOLVITi keskusi alustama põhjalikumalt ja laialdasemat heade tavade vahetamist ning rõhutab teabevahetuse olulisust SOLVITi keskuste vahel seoses teenuste osutamise ja edendamisega;
27. väljendab heameelt komisjoni soovitusel 2013/461/EL tehtud selgituse üle SOLVITi volituste kohta seoses juhtumitega, mille puhul siseriiklikud eeskirjad on vastuolus liidu õigusega (tuntud ka kui nn struktuurilised juhtumid); avaldab heameelt asjaolu üle, et mõned SOLVITi keskused on hakanud kõnesolevaid juhtumeid käsitlema; kutsub SOLVITi keskusi üles pakkuma tõhusat abi alati, kui sellised struktuurilised probleemid tekivad, ning aitama tuvastada võimalikke probleeme seoses siseriiklike õigusaktide eelnõudega;
28. palub SOLVITi keskustel olla julgem ja tõhusam kaebuste reageerimisel ja eriti keerulisemate juhtumite käsitlemisel;
29. toonitab, et kaebuse esitaja, asjaomased SOLVITi keskused ja komisjon peavad omavahel suhtlema ja tegema tihedat koostööd; märgib, et sageli ei konsulteerita kaebuse esitajaga menetluse vältel, vaid ta puutub SOLVITi keskusega kokku ainult siis, kui ta esitab kaebuse ja kui juhtum lõpetatakse;
30. leiab, et tuleks tõhustada koostööd riigi kõigi tasandite ametiasutuste ja SOLVITi vahel;
31. tunneb heameelt eelkõige isikuandmete kaitse üle SOLVITi keskustes ning nõuab andmekaitse pidevat jälgimist ja vajaduse korral tugevdamist, et see vastaks kasutajate andmekaitsevajadustele;
32. rõhutab, et on vaja suurendada teadlikkust SOLVITi võrgustikust ja selle nähtavust ning tuua see lähemale inimestele, kes ei ole sellest teadlikud; kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tagama kõigile võrdse juurdepääsu SOLVITi keskustele ja veebiportaalidele, näiteks

puuetega ja vanemaealistele inimestele, ning arendama sellega seoses välja kõik võimalused kasutajate ja SOLVITi keskuste vahel kontakti loomiseks; võtab arvesse komisjoni ettepanekut võtta vastu direktiiv avaliku sektori asutuste veebisaitide käideldavuse kohta (COM(2012)0721);

33. rõhutab vajadust siduda ja integreerida SOLVITi portaalid muude asjaomaste osalejate ja platvormidega, et parandada nende kättesaadavust ja nähtavust kõigile kasutajatele; soovib liikmesriikidel teha tihedat koostööd komisjoniga, et parandada SOLVITi süsteemi, tagades sidusa lähenemisviisi kogu ELis ja parandades selle nähtavust; on seisukohal, et kõigi asjaomaste ELi institutsioonide veebilehtedel peaks olema link „Teie Euroopa” veebisaidile;
34. rõhutab, et oluline on levitada teavet SOLVITi juhtumite andmebaasi kohta, ning toetab komisjoni soovitusi seoses vajadusega anda teavet alternatiivsete probleemide lahendamise võrgustike või teabeallikate kohta, kaasa arvatud teiste võimalike õiguskaitsvahendite kohta nii riigi kui ka liidu tasandil SOLVITi pädevusse mittekuuluvatel juhtudel;
35. julgustab SOLVITi keskusi tegutsema ennetavalt ja suhtlema omal algatusel kodanike, ettevõtjate ning liikmesriikide parlamentidega;
36. väljendab heameelt veebis avaldatud ühtse turu tulemustabeli üle, milles esitatakse andmed liikmesriikide tulemuste kohta SOLVITi ja „Teie Euroopa” osas ning ELi ühtse turu toimimise jaoks oluliste õigusaktide järgimise kohta;
37. palub komisjonil ja liikmesriikidel astuda täiendavaid samme, et levitada teavet kodanikele, äriühingutele ja ettevõtjatele nende vahendite kättesaadavuse kohta kõigi massiteabevahendite, sh interneti kaudu nii, et see jõuaks võimalikult paljude kodanike ja ettevõtjateni; kutsub liikmesriike korraldama teavituskampaaniaid konkreetsetele sihtrühmadele, sealhulgas ettevõtjatele ning eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele;
38. palub komisjonil jätkata ühtse turu integratsiooni käsitlevates iga-aastastes aruannetes liidu probleemide lahendamise mehhanismide, eriti SOLVITi tulemuslikkuse jälgimisega osana iga-aastasest majanduskasvu analüüsist; tuleb lisaks meelde oma üleskutset komisjonile tugevdada ühtse turu juhtimist, nähes Euroopa poolaasta raames ette eraldi tsükli ja andes muu hulgas konkreetseid riigipõhiseid soovitusi;
39. kohustub ka edaspidi jälgima tähelepanelikult SOLVITi edusamme; nõuab tungivalt, et komisjon kehtestaks mõõdetavad vahe-eesmärgid SOLVITi soovitava arengu kohta; julgustab ka liikmesriike seadma endale mõõdetavad eesmärgid ja tähtsajad juhtumite lahendamise süsteemide väljatöötamiseks kohalikes SOLVITi keskustes; peab sellega seoses järelevalve parandamise seisukohast edasiviivaks eraisikutega seotud juhtumite ja ettevõtjatega seotud juhtumite lahutamist; on veendunud, et kui neid eesmärke ei saavutata, tuleks uuesti arutada mitteformaalse menetluse asendamist õigusaktiga, võttes arvesse olemasolevaid mehhanisme, mis on sätestatud näiteks direktiivis 2013/11/EL vaidluste kohtuvälise lahendamise kohta ja määruses (EL) nr 524/2013 tarbijavaidluste internetipõhise lahendamise kohta; palub nõukogul võtta arvesse Euroopa Parlamendi huvi sellega seoses; kutsub komisjoni ja liikmesriike jälgima tähelepanelikult Euroopa poolaasta raames ELi ja liikmesriikide SOLVITit käsitlevate eesmärkide saavutamisel

tehtud edusamme;

„Teie Euroopa”: kodanike ja ettevõtjate vajadustele paremini reageerimine

40. märgib, et portaali „Teie Euroopa” kasutamine kasvab pidevalt;
41. julgustab komisjoni ja liikmesriike tegema nähtavuse suurendamise kampaaniate koordineerimisel selgelt vahet portaalil „Teie Euroopa” ja võrgustikul SOLVIT;
42. tunneb heameelt portaali „Teie Euroopa” tegevuskavas seatud järgmiste eesmärkide üle: kujundada välja praktilise, kvaliteetse teabe osutamine ELi õiguste kohta ühtsel turul; suurendada teadlikkust portaalist „Teie Euroopa” ning luua toimiv partnerlus komisjoni ja liikmesriikide vahel;
43. ergutab komisjoni astuma tõhusamaid samme, et propageerida portaali „Teie Euroopa” kui vahendit ettevõtjatele ja suurendada selle nähtavust, kasutades selleks muu hulgas paremini ära sotsiaalmeedia võimalused; on seisukohal, et asjakohase brändimise ja SOLVITi kaasamise kaudu peaks portaal „Teie Euroopa” muutuma ühtseks kontaktpunktiks Euroopa tarbijatele ja ettevõtjatele probleemide korral ja teabe leidmisel; on veendunud, et niisugune ühtne kontaktpunkt võiks olla kodanikele ja ettevõtjatele lähtepunktiks ja hõlbustada nende juurdepääsu mitmesugustele teabevahenditele ja konkreetsetele probleemide lahendamise mehhanismidele, sealhulgas SOLVITile;
44. kutsub komisjoni laiendama portaali „Teie Euroopa” pädevusvaldkonda, et see hõlmaks täielikult ühtse turu õigusi, kohustusi ja võimalusi, ning muutma selle võimalikult kasutajasõbralikuks;
45. nõuab tungivalt, et liikmesriigid annaksid teavet ELi õigustega seonduvate siseriiklike eeskirjade ja menetluste kohta; palub liikmesriikidel tagada, et kõnealune teave oleks praktiline, erialakeele vaba, kõigile võrdselt kättesaadav, ajakohane ja kättesaadav asjaomastes keeltes, ning siduma oma riigiportaalid (e-valitsus) portaaliga „Teie Euroopa”;
46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

Sissejuhatus

Selleks et ühtne turg toimiks kodanike ja ettevõtjate hüvanguks, tuleb parandada teavet, mis on kättesaadav inimestele ja äriühingutele nende õiguste kohta ühtsel turul ja eeskirjade kohta, mis kehtivad eri liikmesriikides, kuid ühtlasi anda neile vajalikku abi piiriüleste probleemide lahendamisel. Need eesmärgid on olnud parlamendi päevakorras olulisel kohal mitu aastat.

17. septembril 2013. aastal esitas komisjon soovitus SOLVITi ja portaali „Teie Euroopa” tegevuskava kohta. Eeldatakse, et uus komisjoni soovitus aitab SOLVITil paremini toimida, samas kui portaal „Teie Euroopa” peaks aitama parandada ELi õigusi ühtsel turul käsitleva teabe kättesaadavust ja kvaliteeti ning seega suurendama kodanike ja ettevõtjate, eriti VKEde teadlikkust oma õigustest ning aitama neil leida tee SOLVITi juurde, kui neil on probleeme kõnealuste õiguste kasutamisega.

Pärast mitut raportit, mille siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon viimastel aastatel ette valmistas, keskendutakse käesolevas raportis SOLVITile ja vaadeldakse selle toimimist ühtse turu juhtimise laiemas perspektiivis.

SOLVIT on saavutanud käegakatsutavaid tulemusi ja tõestanud oma kasulikkust ja väärtust ühtse turu jaoks. Siiski on veel palju arenguruumi, et kodanikud ja ettevõtjad saaksid kasutada oma õigusi ühtsel turul, toetudes SOLVITile ja teistele võimalustele.

Mitmed näited ülemääraste nõuete kehtestamisest, hilinenud või valesti rakendamisest või liikmesriigi eeskirjadest, mis on vastuolus liidu õigusega, on leitud ja lahendatud SOLVITi juhtumite abil. SOLVIT on sageli koht, kus kodanikud ja ettevõtjad teavitavad ametiasutusi sellest, et midagi ei toimi, nagu plaanitud. Sel viisil on SOLVITil palju potentsiaali kogu ühtse turu sujuvama toimimise tagamisel ja teha tuleks palju rohkem, et kasutada neid teadmisi ja fakte puudujääkide parandamiseks.

Suures masinavärgis võivad asjad keerelda näiliselt väikese osa ümber. Sarnaselt võib väita, et kui SOLVIT on üks neid vahendeid, mis õlitab ühtse turu masinavärki, on hästi toimiva SOLVITi käes võimalus vabastada ühtse turu potentsiaal ja suurendada majanduskasvu. Kuid selleks, et tõesti SOLVITi kogupotentsiaalset kasu saada, peame tugevdama ühte või isegi kahte hooba. Samuti peame kaaluma, kas SOLVIT saab jõuda tasemele, mida me kõik loodame, mitteformaalse ja vabatahtliku lähenemisviisi abil või me vajame selleks õigusakte.

SOLVIT

2002. aastal loodud SOLVIT on veebivõrgustik, mille eesmärk on lahendada mitteformaalselt piiriüleseid vaidlusi ühtse turu eeskirjade ebaõige ja ebatäpse rakendamise üle, mis kerkivad esile kodanike või ettevõtjate ja liikmesriikide haldusasutuste vahel kogu ELis, juhul kui selliste vaidluste suhtes ei kohaldata kohtumenetlust liikmesriigi või ELi tasandil. Võrgustik viib kokku riikide SOLVITi keskused, mis põhinevad liikmesriikide haldusasutustel, ja komisjoni. SOLVIT on veebipõhine vaidluste lahendamise mehhanism ja ühtlasi koostöövõrgustik liikmesriikide haldusasutuste vahel, mis aitab kaasa ELi õiguse rakendamise suutlikkuse parandamisele liikmesriikide tasandil ja edendab sellega ELi õiguse nõuetekohast

kohaldamist.

Võrgustiku esimese kümne olemasoluaasta jooksul (2003–2013) on SOLVITile esitatud juhtumite arv pidevalt suurenenud. Alustades vähem kui 200 kaebusest (2003), saab SOLVIT praegu umbes 3000 kaebust aastas, millest umbes 1300 jäävad tema volituste piiridesse ja mida võrgustik tegelikult käsitleb. Ühtse turu tulemustabeli kohaselt ulatus juhtumite koguarv vahemikus 2012. aasta märts – 2013. aasta veebruar vastavalt 3023 ja 1238 juhtumini. 89% käsitletud juhtumitest on lahendatud või neid on selgitatud 10nädalase tähtaja jooksul, samas kui 2% (19 juhtumit) lükati tagasi ja umbes 10% jäid lahendamata.

Eespool nimetatud ajavahemikus oli keskmine juhtumite käsitlemise aeg võrgustikus 68 päeva (ja on paranenud võrreldes eelmise aastaga, mil SOLVITi keskused suutsid käsitleda juhtumeid keskmiselt 75 päeva jooksul).

Tuleb märkida, et aastate jooksul on juhtumite arv suurenenud pidevalt palju enam kodanike kui ettevõtjate esitatud kaebuste arvu suurenemise tõttu. Kuigi ettevõtjate juhtumite SOLVITisse meelitamine on olnud üks komisjoni peamisi prioriteete, on ettevõtjate juhtumite arv jäänud suhteliselt stabiilseks ja madalaks. 2010. aastal registreeriti 167 ettevõtjate juhtumit 1363 juhtumi koguarvust.

Sotsiaalkindlustuse küsimused põhjustavad suurima arvu juhtumitest, mis SOLVITile esitatakse. Sellal kui kodanikel, kes pöörduvad SOLVITi poole, on kõige sagedamini probleeme seoses sotsiaalkindlustuse, elamisõiguse ja kutsetunnistuste tunnustamisega, on ettevõtjate juhtumite peamine probleemivaldkond maksustamine, eriti käibemaksu tagastamine.

Seetõttu on selge, et SOLVITi arengus valitseb positiivne suundumus. Käsitletakse rohkem juhtumeid, keskmine vastamisaeg jääb 10 nädala piiresse ja lahendusmäär on kõrge. Siiski näib, et arvestades lootusi, mis on SOLVITile poliitiliselt pandud, ja potentsiaali, mille kohta kõik nõustuvad, et see on olemas, on vaja suurendada veelgi jõupingutusi.

Kavandatavad meetmed

Raportöör esitab järgmised soovitusel.

SOLVIT on edulugu, mis on saavutanud käegakatsutavaid tulemusi, ja komisjoni uus soovitus viib meid lähemale selle sätestamisele, milliseid struktuurilise iseloomuga juhtumeid SOLVITi keskused peaksid vastu võtma. Kuid selleks, et jõuda tõelise SOLVIT 2.0 versioonini, on vaja teha palju tööd. Teavet SOLVITi kohta tuleb levitada rohkem, eriti äriühingondades.

Et saada täit kasu ühtsest turust, peab SOLVIT paremini töötama. Sellega seoses on suur probleem, et mitme liikmesriigi siseriiklikud eeskirjad on vastuolus ELi ühtse turu alaste õigusaktidega. Seda tuleb käsitleda ja SOLVITi keskused peaksid suutma suunata kindlakstehtud juhtumeid komisjonile. Siiski on rikkumismenetlused sageli liiga aeglased, rõhutades vajadust kiiremate menetluste järele.

Komisjon peaks uurima lähemalt, kuidas kasutada nn häbiposti meetodit, et sundida liikmesriike rakendama ja võtma üle ühtse turu alaseid õigusakte õigeaegselt, ja rõhutama

näiteid liikmesriikide eeskirjadest, mis on vastuolus ühtse turu alaste õigusaktidega, et survestada kõnealuseid liikmesriike.

Keeruliste juhtumite puhul, mis on sageli ettevõtjatega seotud juhtumid, tuleks SOLVITi keskusi julgustada ühendust võtma ja tegema koostööd kaebuse esitajaga, et selgitada juhtumit, millega kahjuks ei ole seni sageli tegemist olnud. Lisaks tuleks SOLVITi keskusi julgustada kasutama vahendeid komisjonis, et saada mitteformaalset abi juhtumite käsitlemisel.

Lõpuks on selge, et neli aastat pärast Euroopa Parlamendi viimast raportit SOLVITi kohta kerkivad samad probleemid uuesti üles. Ei piisa lihtsalt sellest, et me ei näe rohkem arengut SOLVITi struktuurilistes probleemides, ja kerkinud on pakiline küsimus, mida sellega seoses teha.

Küsimus, mis tuleb esitada, on järgmine: kas me teeme hetkel piisavalt või teha tuleb rohkem. On mitu head põhjust jälgida SOLVITi edusamme väga hoolikalt. SOLVITil on potentsiaali olla probleemide lahendaja mitte ainult kodanike ja ettevõtjate, vaid ka kogu ühtse turu ja majanduse jaoks.

Raportööri arvates tuleb uurida, kas SOLVITile formaalse raamistiku loomine direktiivi abil lahendaks need küsimused. Kuna praegu ei näi olevat poliitilist tahet jätkata selles suunas, soovib raportöör kehtestada mõned asjakohased vahe-eesmärgid SOLVITi arenguks. Kui neid vahe-eesmärke teatavaks tähtajaks ei täideta, võiks kaaluda, kas asendada mitteformaalne menetlus õigusaktiga.

17.12.2013

TÖÖHÕIVE- JA SOTSIAALKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile

SOLVITi kohta
(2013/2154(INI))

Arvamuse koostaja: Martin Kastler

ETTEPANEKUD

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. väljendab heameelt komisjoni lähenemisviisi üle, mille eesmärk on optimeerida veelgi SOLVITi võrgustiku (vahend ülevõtmisjärgsete valesi kohaldamistega tegelemiseks) edukat tööd siseturualaste küsimustega seotud piiriüleste vaidluste mitteametlikul, kiirel ja kodanikele võimalikult kättesaadaval lahendamisel, ning soovitab liikmesriikidel teha tihedat koostööd komisjoniga, et parandada SOLVITit kui tasuta ja kasutajasõbralikku süsteemi;
2. kutsub liikmesriike ja komisjoni üles tagama kõigile võrdse juurdepääsu SOLVITi nõustamiskeskustele ja veebiportaalidele, eriti puuetega ja vanemaealistele inimestele, ning arendama sellega seoses välja kõik võimalused kasutajate ja SOLVITi nõustamiskeskuste vahel kontakti loomiseks;
3. toetab jõupingutusi, mida tehakse pädevuste kindlaksmääramiseks ja laiendamiseks kõikidele nn struktuursetele juhtumitele, mis on vastuolus liidu siseturu õigusega; rõhutab vaidluste lahendamise rahvusvaheliste võrgustike ja nende koordineerimistöö tähtsust Euroopa õigusaktide riigiasutustepoolse jõustamise, juhtimise ja igapäevase rakendamise tagamisel, mis hõlmab teabe pakkumist siseriiklike eeskirjade ja menetluste kohta seoses ELi õigustega kõigis asjaomastes keeltes praktilisel, arusaadaval ja ajakohastatud kujul;
4. nõuab erilise tähelepanu pööramist kõikidele piiriülestele töötajate õiguste ning sotsiaalsete õiguste ja võrdse kohtlemisega seotud küsimustele, võttes eelkõige arvesse küsimusi, mis on seotud pensionite, Euroopa Liidu töötajate ning töötajate lähetamisega;
5. teeb ettepaneku SOLVITi nõustamiskeskuste tulemuslikkust pidevalt parandada, eriti

seoses sotsiaalkindlustusjuhtumitega;

6. tunneb heameelt kõikide meetmete üle, mida võetakse kvaliteedikontrolli parandamiseks, nõustamiskeskustes ühtsete miinimumstandardite kehtestamiseks ning muude ELi nõustamisvõrgustikega paremate kontaktide ja koostöö loomiseks; soovib, et SOLVITi veebilink oleks kättesaadav kõikide Euroopa Liidu institutsioonide kodulehtedel ning et oleksid lingid riiklike portaalide ja veebisaidi „Teie Euroopa” vahel; kutsub liikmesriike üles parandama ametiasutuste teadlikkust SOLVITi kohta, et kodanikke ja ettevõtteid teavitataks paremini sellest, kuidas panna oma õigused siseturul maksma;
7. kutsub liikmesriike üles tagama SOLVITi nõustamiskeskustele piisavad vahendid;
8. nõuab SOLVITi suhtekorralduse intensiivistamist ja SOLVITi sidumist teiste seotud osapoolte ja platvormidega, et suurendada märkimisväärselt nõustamiskeskuste tuntust 2020. aastaks; tunneb heameelt komisjoni lubaduse üle pakkuda sellisele tegevusele abi ning juhib tähelepanu võimalusele luua 2014. aasta Euroopa Parlamendi valimiste kampaania raames üle-euroopaline SOLVITi teavituskampaania;
9. rõhutab SOLVITi juhtumite andmebaasi kohta teabe levitamise tähtsust ning toetab komisjoni soovitusi seoses vajadusega anda teavet alternatiivsete probleemide lahendamise võrgustike või teabeallikate kohta, kaasa arvatud teiste võimalike hüvitise saamise viiside kohta nii riiklikul kui ka liidu tasandil SOLVITi pädevusse mittekuuluvatel juhtudel;
10. teeb ettepaneku laiendada järk-järgult SOLVITi nõustamiskeskuste võrgustikku, andes Euroopa piirkondadele võimaluse luua ise piirkondlikke nõustamiskeskusi („SolvitRegio”), mis võib aidata tuua nõustamiskeskused kodanikele lähemale ning suurendada pakutavate teenuste tuntust, olles samas teadlik, et tegelik vaidluste lahendamine leiab aset riiklike haldusasutuste tasandil;
11. tunneb heameelt eelkõige SOLVITi nõustamiskeskuste poolse isikuandmete kaitse üle ning nõuab selle kaitse jätkuvat jälgimist ja vajaduse korral tugevdamist, et vastata kasutajate andmekaitse nõuetele.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	17.12.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 35 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Regina Bastos, Edit Bauer, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Milan Cabrnoch, David Casa, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Minodora Cliveti, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Karima Delli, Sari Essayah, Marian Harkin, Stephen Hughes, Danuta Jazłowiecka, Ádám Kósa, Jean Lambert, Verónica Lope Fontagné, Olle Ludvigsson, Csaba Óry, Siiri Oviir, Konstantinos Poupakis, Elisabeth Schroedter, Traian Ungureanu
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Claudette Abela Baldacchino, Philippe De Backer, Edite Estrela, Richard Howitt, Martin Kastler, Anthea McIntyre, Vojtěch Mynář, Evelyn Regner, Tatjana Ždanoka

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	23.1.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 33 -: 1 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Claudette Abela Baldacchino, Pablo Arias Echeverría, Adam Bielan, Preslav Borissov, Sergio Gaetano Cofferati, Lara Comi, Anna Maria Corazza Bildt, Christian Engström, Vicente Miguel Garcés Ramón, Evelyne Gebhardt, Małgorzata Handzlik, Eduard-Raul Hellvig, Sandra Kalniete, Edvard Kožušník, Toine Manders, Hans-Peter Mayer, Franz Obermayr, Sirpa Pietikäinen, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Andreas Schwab, Róza Gräfin von Thun und Hohenstein, Bernadette Vergnaud, Barbara Weiler
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Regina Bastos, Ashley Fox, María Irigoyen Pérez, Morten Løkkegaard, Tadeusz Ross, Marc Tarabella, Patricia van der Kammen, Sabine Verheyen, Josef Weidenholzer
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Vital Moreira, Oreste Rossi